

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

02.03.2020

Vår ref:

2020/219

Deres dato:

Deres ref:

Torstein Jenssen
Lyngenfjordveien 757
9146

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Vikan Røsæg, 77642117

Avslag på søknad om skadefelling på gaupe i Djupvik, Kåfjord kommune

Fylkesmannen viser til søknad om skadefelling av gaupe, mottatt hos oss per e-post den 27.2.2020, vår ref. 2020/219-19. Viser også til telefonsamtale mellom deg og Fylkesmannen samme dag, til Fylkesmannen sin foreløpige tilbakemelding per e-post samme dag og til utfyllende opplysninger som du sendte per e-post samme dag. Den 29.2.2020 sendte du viltkamerabilder av gaupe ved ett av de tre sauekadavrene som SNO den 27.2.2020 hadde dokumentert var tatt av gaupe. Fylkesmannen har konkludert slik:

– Vedtak –

Fylkesmannen i Troms og Finnmark avslår søknad om skadefelling av gaupe i Djupvik, Kåfjord kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1, 3, 4 og 13.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms og Finnmark jf. forvaltningsloven § 32.

Søknaden

Du har 26 sau på utegang, resten av dine dyr er inne. I området går det ved Rotsundelv ca. 50 sau på utegang. Ved Nordmannvik er det noen få sau på utegang, disse holdes inne om natta. Etter gaupeangrepet der en gaupe drepte to lam og en voksen sau, så stengte du sauene inne i låven som de hadde hatt tilgang på som skjul. Du opplyser at det ikke er en driftsmessig god løsning å ha dem der. Låven er ikke tilrettelagt med fôrkrybber, lys eller vann. Å ha dyrene på låven er en høyst midlertidig løsning.

I et annet gjerde har dere fire storfe gående på utegang. Disse går også på et opplegg med fôring og vann ute, og det er ikke dyrevelferdsmessig forsvarlig å stenge de inne i skjulet da dette ikke er tilrettelagt for det. Dere har også ei hoppe med føll som er ute på dagtid.

Dere skriver at ifølge representanten fra SNO som var hos dere, vil gaupa oppholde seg i området og med stor sannsynlighet vende tilbake på jakt etter mer mat. Noe som setter dere i en meget

E-postadresse:
fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf
Org.nr. 967 311 014

vanskelig situasjon, både med tanke på sauene som dere ikke kan ha ute, og usikkerheten med tanke på stress og mulig skade hos de andre større dyrene. Dette er store dyr som ved panikk kan påføre både seg selv og omgivelsene betydelige skader.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav h og § 9. Vedtak om skadefelling kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Miljødirektoratet har gitt en kvote for betinget skadefelling av gaupe til Fylkesmannen i Troms og Finnmark på to gauper i perioden 16.2.2020–31.5.2020. Kvoten er per nå brukt opp. En gaupe er felt ved skadefelling i Lyngen og en gaupe er felt ved skadefelling i Tana. Miljødirektoratet har den 2.3.2020 vedtatt å utvide kvoten for betinget skadefelling av gaupe i Troms og Finnmark med to dyr. Fylkesmannen er informert om dette per telefon.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd. Føringerne i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset i tid, rom og antall dyr. Etter naturmangfoldlovens § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

For informasjon om rammer, målsettinger og organisering av forvaltning av rovvilt, se forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, kapittel 3.

Bestandssituasjonen for gaupe

Bestanden av gaupe har de siste årene vært under bestandsmålet både nasjonalt og i region 8, Troms og Finnmark. Det nasjonale bestandsmålet er 65 årlige ynglinger. Siste årlige rapport fra det nasjonale overvåkningsprogrammet er *NINA rapport 1679, Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019*. Fra denne framgår det at det i perioden 2017 til 2019 var et gjennomsnitt på 56 ynglinger på landsbasis.

I Troms og Finnmark er bestandsmålet for gaupe ti familiegrupper hvorav fire skal være i Finnmark. Over årene 2017, 2018 og 2019 har det blitt registrert henholdsvis 6, 4 og 5 familiegrupper i regionen. Imidlertid ser det ut til at det registrerings sesongen 2019/2020 per dato har blitt registrert rundt ti familiegrupper, hvorav tre er registrert i Finnmark. Registreringer vinteren 2019/2020 indikerer at gaupebestanden har tatt seg opp i Nord-Troms siste år.

Siden 1.1.2018 er det i region 8 registrert en avgang på seks gauper; to voksne hanngauper skutt på skadefelling i februar/mars 2018, i Porsanger og Kvænangen samt to gaupeunger påkjørt av bil i november/desember 2019 i Nordreisa og Kåfjord. En unggaupe ble skutt på skadefelling i Lyngen 16.02.2020, og én gaupe er nylig skutt på skadefelling i Tana.

Forvaltningsmål for rovvilt

Hovedmålsetningen i norsk rovviltforvaltning er to-delt, jf. rovviltforliket av 2004. Den to-delte målsetningen sier at Norge skal ha en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konflikten og motvirke utrygghet, og samtidig ha en politikk som sikrer overlevelsen til alle de store rovviltartene i norsk natur. Et viktig virkemiddel i norsk rovviltforvaltning er såkalt differensiert forvaltning. Dette innebærer i hovedsak at man skal skille rovdyr og beitedyr i tid og rom. Konkret innebærer dette at man har opprettet forvaltningssoner for de ulike rovviltartene, såkalte A-områder. Utenfor A-områdene skal beitedyr prioriteres og disse områdene kalles B-områder.

I forvaltningsplan for rovvilt i region 8 Troms og Finnmark fremgår regionale forvaltningsmål for store rovdyr og delmål for å nå hovedmålsetningene. Ett av delmålene er å sørge for effektivt uttak av rovvilt som representerer skadepotensiale i B-områder.

Fylkesmannens vurderinger

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at gaupa og dens genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at gaupe forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Skadefelling skal avhjelpe akutte situasjoner som kan oppstå og er ikke et virkemiddel for å regulere bestanden.

Forskning utført av Scandlynx har gitt mye kunnskap om gaupas overlevelse og reproduksjon, arealbruk og drapstakt på beitedyr, blant annet gjennom NINA minirapport 450, *Gaupe og jerv i Troms og Finnmark, Statusrapport Scandlynx 2012–2013*, og NINA rapport 1200, *Gaupe og jerv i reinbeiteland, Sluttrapport for Scandlynx Troms og Finnmark 2007–2014*.

Området hvor det søkes om skadefelling ligger i B-området for gaupe. Langs fjorden er det sommerbeite for rein. I Rotsunddalen slippes flere hundre sau på utmarksbeite om sommeren, og det slippes også noe sau på utmarksbeite i området Rotsund og sørover til Olderdalen. Det slippes betydelig sau på utmarksbeite videre mot Birtavarre og i Kåfjorddalen samt i Reisadalen. Området er ikke kalvingsland for rein.

Den 27.2.2020 ble to lam og en sau tatt av gaupe hos deg. Du har viltkamerabilde av gaupe som har vært på det ene kadaveret den 29.2.2020. Fylkesmannen vurderer at det er gode muligheter til å avverge den akutte skadesituasjonen med forebyggende tiltak.

De siste fem årene er det lite dokumentert gaupeskade på rein og sau i nærheten. I februar 2018 ble en rein dokumentert tatt av gaupe på fjellet en kilometer over der tre sauer nå ble tatt. Ellers er nærmeste dokumenterte gaupeskader i denne femårsperioden; nordover, i Rotsunddalen, en sau tatt av gaupe i august 2017, og sørover en rein tatt av gaupe ved Trollvik i desember 2015. Ellers i

denne perioden er det spredte gaupeskader på rein i Kildalen i Nordreisa. Fylkesmannen vurderer at potensialet for gaupeskader til sommeren er moderat i området Nordmannvik – Djupvik – Rotsund.

Konklusjon

Fylkesmannen avslår søknad om skadefellingstillatelse på gaupe. Vi vektlegger bestandssituasjonen for gaupe de siste tre årene. Vi vektlegger også at det er mulig å gjennomføre forebyggende tiltak for å avverge denne konkrete situasjonen, og at skadepotensialet til våren og sommeren ikke er spesielt stort sammenlignet med andre B-områder for gaupe i regionen.

Med hilsen

Christer Michaelsen
fungerende seksjonsleder

Andreas Vikan Røsæg
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent